

In memoriam Alexandru Artimon

N. 14 septembrie 1938, în Coșula, județul Botoșani - m. 8 septembrie 2008, la Bacău. **Muzeograf, istoric, arheolog.** Este fiul agricultoarei Domnica (n. Ivanov) și al comerciantului Ion Artimon. A copilărit în localitatea natală, începându-și studiile la Școala Primară Coșula (1945-1949) și continuându-le la Școala Generală din Botoșani (1949-1952) și la vestitul Liceu „August Treboiu Laurian“ (în prezent, Colegiu Național, 1952-1955). Fascinat de numeroasele personalități ivite în spațiul botoșănean și de bogata istorie a locului, a decis să se îndrepte, după un scurt stagiul ca profesor suplinitor la Școala Generală Cristești, județul Botoșani (1955-1958), către Facultatea de Istorie-Filozofie a Universității „Al. I. Cuza“ din Iași, fiind în perioada 1958-1963 student al Secției istorie universală. După obținerea licenței a fost repartizat la Muzeul de Istorie din Târgu Neamț (1963-1967), instituție pe care a condus-o încă de la început, în calitate de director, îmbogățindu-i colecțiile în urma cercetărilor arheologice efectuate pe șantierul de la Cetatea Neamțului, Ocea, Războieni, Ghindăoani și Petricani. Transferat, ca șef de secție, la Muzeul de Istorie din Suceava, a continuat investigațiile arheologice și în fosta Cetate de Scaun a Moldovei, făcând săpături la Suceava, Volovăț, mănăstirile Putna și Slatina ori aducându-și contribuția la organizarea unor manifestări științifice inițiate de instituția muzeală suceveană. Începând cu anul 1969 a devenit unul dintre oamenii de bază ai Muzeului Județean de Istorie din Bacău (actualul Complex Muzeal „Iulian Antonescu“), lucrând o perioadă ca muzeograf principal, apoi ca șef de secție, iar din anul 1992 ca director adjunct al instituției, funcție pe care a păstrat-o până la pensionare, în 2001. Preocupat îndeosebi de epoca medievală, a fost animatorul principal al șantierelor arheologice de la Curtea Domnească din Bacău, de la Budești-Plopana, Cleja, Drăgești-Tătărești, Fărăoani, Fântânele, Gutinaș, Mănăstirea Cașin, Oncești, Onești, Oprișești-Răchitoasa, Rădeana, Sascut și Târgu Trotuș, dar și de la Adjudu-Vechi, în județul Vrancea. Rodul acestei munci

laborioase, soldată cu mai multe descoperiri importante pentru buna cunoaștere a istoriei din zona Moldovei, a fost valorificat în cadrul sesiunilor științifice organizate de filialele Arhivelor Naționale, instituțiile muzeale și de cercetare din întreaga țară, în peste 80 de studii, articole și note publicate în reviste de specialitate (*Analele Brăilei, AMCS, Arheologia medievală, Carpica, Revista muzeelor și monumentelor, Studii și cercetări de istorie veche și arheologie, Studia antiqua et archeologica, Studii și comunicări, Zargidava* ș.a.), precum și în mai bine de 150 de recenzii, prezentări de carte, note și articole apărute în alte publicații (*Ateneu, Buletin Cultural Băcăuan, Orizonturi Noi, Sinteze, Steagul roșu, Vitraliu*) ori difuzate la posturile de radio și televiziune băcăuane și naționale. Dintre ele amintim doar *Câteva considerații asupra tezaurului monetar de la Cetatea Neamțului (sec. al XVII-lea)* – 1968, *Un mic tezaur de denari romani imperiali descoperit la Ghindăoani (județul Neamț)* – 1968, *Bisericile de piatră de la Sfântul Dumitru din Suceava* (1969), *Un tezaur monetar de aur din secolele XVI-XVII descoperit în comuna Ștefan cel Mare, județul Bacău* (1980), *Câteva considerații istorico-arheologice asupra bisericii din secolul al XIV-lea descoperită la Volovăț* (1981), *Contribuții arheologice la istoria orașului Bacău* (1981), *Orașul de reședință și zona sa înconjurătoare din Moldova și Țara Românească* (1986), *Noi contribuții arheologice privind Curtea Domnească din Bacău* (1986-1987), *Date istorice și arheologice cu privire la Curtea Domnească - Bacău* (1987), *Considerații istorico-arheologice privind geneza și evoluția orașelor medievale din sud-vestul Moldovei* (1993), care reflectă contribuțiile sale cele mai importante în domeniul istoriografiei. La acestea se adaugă câteva volume semnate ca autor sau coautor, începând cu studiul *Curtea domnească și Biserica Precista din Bacău* (în colaborare cu Pr. Constantin Mardare, Bacău, 1991), continuând cu *Bacău: Reședința voievodală* (în tandem cu Ioan Mitrea, Muzeul Județean de Istorie „Iulian Antonescu“, Bacău,

1996), *Județul Bacău – monografie* (colaborator, Bacău, 1996), *Civilizația medievală urbană din secolele XIV-XVII (Bacău, Tg. Trotuș, Adjud)* - Editura Documentis (Iași, 1998), *Orașul medieval Trotuș în secolele XIV-XVII. Geneză și evoluție* (Editura Corgal Press, Bacău, 2003), *Ștefan cel Mare și Sfânt în memoria băcăuanilor* (coeditor, cu Ioan Mitrea, și coautor, Editura Conexiuni, Bacău, 2004), *Enciclopedia județului Bacău* (coautor, Editura Agora, Bacău, 2004) și încheind cu *Istoria Târgului Trotuș din cele mai vechi timpuri până la Marea Unire din 1918* (împreună cu Petre Bogdan, Editura Corgal Press, 2008). Cu profesorul Dumitru Ficuță a realizat, de asemenea, filmul documentar *Bacăul în vremea lui Ștefan cel Mare*. Sub conducerea profesorului universitar dr. Victor Spinei, în 1999 și-a susținut teza de doctorat cu tema *Civilizația medievală urbană din sud-vestul Moldovei în secolele XIV-XVI (centrele urbane Bacău-Târgu Trotuș-Adjud)*, obținând titlul de doctor în istorie, lucrare apreciată ca o contribuție indispensabilă specialiștilor interesați de medievistică. După pensionarea grăbită de oficialități, continuă colaborarea cu muzeul băcăuan și, în calitate sa de expert în arheologie, lucrează în cadrul Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Bacău, fiind totodată membru al Comisiei Zonale Nr. 2 a Monumentelor Istorice, calitate în care s-a implicat în salvarea tezaurului patrimonial al județelor Bacău, Galați, Vaslui și Vrancea. A fost, de asemenea, un membru activ al Comisiei de Istorie a Orașelor din România, din septembrie 2002 făcând parte din Comitetul CIOR. Pentru importanța sa contribuție în domeniul muzeologiei, arheologiei și istoriei a fost răsplătit cu diverse premii și distincții, între care amintim Diploma de Merit a Ministerului Culturii și Cultelor (2003) și Ordinul „Meritul Cultural“ în grad de Cavaler (2004), acordat pe Președinția României. De asemenea, pentru aportul la cunoașterea trecutului vechiului oraș medieval, Consiliul Local al Comunei Târgu Trotuș i-a acordat, în 2003, titlul de Cetățean de Onoare. ►

Remember Mircea Dinutz

N. 24 septembrie 1948, în Bacău – m. 19 februarie 2013, la Focșani. **Critic și istoric literar, publicist, profesor, redactor.** Este fiul familiei Paraschiva (n. Dinutz), casnică, și Petrea Denutzo, muncitor la Fabrica de Hârtie „Letea“. Copilărește în cartierul cu același nume, începându-și studiile la Școala Generală Nr. 8 (1955-1962) și continuându-le la Liceul Nr. 3 din Bacău (1962-1966, în prezent Liceu cu Program Sportiv). După obținerea bacalaureatului este admis la cursurile Institutului Pedagogic din localitate, frecventând Secția Limba și Literatura română (1966-1970). Scrie poezie și articole de critică literară, în perioada studenției conducând ședințele Cenaclului literar „Lucian Blaga“ al Casei de Cultură a Sindicatelor „Vasile Alecsandri“ din Bacău, frecventat, între alții, de prozatorul Sorin Preda și traducătorul Gheorghe Iorga. Ca poet, debutează cu poemul *Întoarcere*, publicat de revista *Ateneu*, în numărul său din iunie 1969, iar în ipostaza de critic, tot atunci, cu o recenzie la romanul *Coborând*, de Paul Georgescu, inserat în paginile revistei studențești *Gaudemus*, în redacția căreia va figura în ultimul an de studii. Primește repartiție la Școala Generală Nr. 1 Schitu Frumoasa, comuna Balcani, județul Bacău, predând aici limba și literatura română în anul școlar 1970-1971. Își desăvârșește apoi studiile universitare, urmând, da capo, cursurile Facultății de Filologie a Universității din București (1971-1975), luându-și licența în Limba și Literatura română - Limba latină. S-a integrat repede în atmosfera culturală bucureșteană, frecventând atât ședințele Cenaclului de critică literară coordonat de Eugen Simion și cele ale Cenaclului „Junimea“, îndrumat de Ovidiu S. Crohmălniceanu, cât și spectacolele de teatru, concertele și vernisajele programate în această benefică perioadă. Este încadrat ca profesor de literatură română la Liceul Minier Rovinari, județul Gorj (1975-1976), dar în intervalul februarie-august își întrerupe activitatea de la catedră, satisfăcându-și stagiul militar la o unitate din orașul Vânjul Mare, județul Mehedinți. Revine, după libe-

rare, pe meleagurile natale, ocupând un post de muzeograf la Muzeul de Istorie și Artă din Bacău (1976-1979) și coordonând, împreună cu poetul Octavian Voicu, bunul mers al ședințelor Cenaclului revistei *Ateneu* (1976-1978), la care participau, alături de redactorii Sergiu Adam și Vlad Sorianu, Victor Croitoru, Gheorghe Iorga, Octavian Opriș, Dan Petrușcă, Tatiana Scorțanu și alte tinere talente, afirmate între timp. După aproape un deceniu de exercițiu ca recenzent, în iunie 1978 încredințează revistei în care a debutat primul articol de critică literară, *D. D. Pătrășcanu – Spontaneitate și influențe*, urmat de-a lungul anilor de alte câteva zeci, inserate în paginile unor publicații de cultură precum *Acolade*, *Ateneu*, *Amphitryon*, *Antares*, *Argeș*, *Bucovina literară*, *Cartea*, *Carpica*, *Confluente*, *Contemporanul*, *Contra-atac*, *Convorbiri didactice*, *Convorbiri literare*, *Cronica veche*, *Hyperion*, *Limba și literatura română*, *Luceafărul*, *Plumb*, *13 Plus*, *România literară*, *SLAST*, *Spații culturale*, *Vatra veche*, *Viața Românească*, *Viața studențească*, *Universitatea comunistă*, *Vitraliu*, dar și în cele ale ziarelor locale *Acțiunea*, *Democrația*, *Jurnalul de Vrancea*, *Milcovul*, *Preocupări*, *Steagul roșu*, *Vîitorul*. În același an e distins cu Premiul I pentru trei eseuri despre opera lui George Bălăiță, scriitor pentru proza cărui a făcut o adevărată pasiune. Un an mai târziu e promovat director al Casei de Cultură din orașul Slănic Moldova (1979-1982), calitate în care va revigora activitatea acesteia, punând în valoare talentul actorilor Teatrului Popular, potențialul creator al dramaturgilor Mihai Freamăt și Marin Cimponeriu, animând, mai ales vara, viața culturală a stațiunii. În 1982 renunță la funcție și se transferă, pe un post de instructor artistic, la Casa de Cultură a Sindicatelor din Municipiul Onești, unde se va implica în activitatea cineclubului și a Teatrului Popular, a Cenaclului „Junimea Nouă“ și a Societății Culturale „G. Călinescu“, organizatoarea apreciatei manifestări, „Zilele Culturii Călinesciene“. În același an e inclus de poetul Constantin Th. Ciobanu, cu proză, în antologia aniversară *Jurnalul literar II*, dar în-

cepând cu februarie 1984 părăsește și Oneștiul, pentru a deveni administrator al Întreprinderii Cinematografice Județene Vrancea. Obligat să demisioneze în primăvara anului 1986, în urma conflictului cu autoritățile locale, rămâne câteva luni șomer, își găsește cu greu un post de pedagog la Liceul Industrial Nr. 1 Focșani (1986-1987) și, după o perioadă nu mai puțin agitată, unul de profesor suplinitor la Liceul Economic din orașul Unirii și la Școala Generală Doaga, comuna Garoafa (1987-1990). Evenimentele din decembrie 1989 îl scapă de calvarul navei între cele două instituții și localități, după concursul susținut la Inspectoratul Școlar ocupând, începând cu 1990, postul de profesor titular al Liceului „Al. I. Cuza“ din Focșani. Abia aici își va putea demonstra adevăratele sale calități de dascăl, venind în sprijinul elevilor atât prin lecțiile meticuloase pregătite și predate, cât și prin bibliografia recomandată și comentată nu doar în orele de curs. A coordonat, în acest sens, mai multe numere tematice ale *Revistei noastre*, cunoscuta publicație a liceului, acordând spațiu analizei operei lui Mihai Eminescu, Marin Preda, Lucian Blaga, George Bacovia, Camil Petrescu și Liviu Rebreanu, apreciate de cititori și distinse cu importante premii la concursul revistelor școlare. Fondează, împreună cu alți scriitori focșăneni, revistele cu profil literar *Revista V* (1990-1994) și *Salonul literar* (1998-1999), la aceasta din urmă fiind și redactor. Din 1997 se transferă la cealaltă mare instituție preuniversitară din Focșani, Colegiul Național „Unirea“, unde desfășoară, pe lângă laborioasa activitate de la catedră, și o susținută activitate literară, coordonând, alături de Toader Aioanei, lucrările Cenaclului literar „Hyperion“ (2004-2006) și continuând să publice, dând consistență și activității editoriale. Debutează, astfel, cu studiul critic *Marin Preda. Patosul interogației* (Editura Pro Juventute, Focșani, 1997) și, după o primă colaborare cu Editura Corgal Press din Bacău (*Textul literar; Orizonturi de lectură*, împreună cu Ecaterina Crețu, Georgeta Cosma și

Remember Mircea Dinutz

Lucreția Dragomir, ediția I, 1999; ediția a II-a, 2000; ediția a III-a, 2003), oferă Editurii Porto Franco din Galați nu mai puțin de patru ediții critice (Mihai Eminescu - *Sărmanul Dionis*, 1991; Duiliu Zamfirescu - *Lydda*, 1992; Duiliu Zamfirescu - *Viața la țară*, 1992; Camil Petrescu - *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*, 1993), la care a scris prefetele, tabelele cronologice, notele critice, bibliografice și reperele istorico-literare. Sub coordonarea prof. univ. Dumitru Micu, în 2001 redactează capitolele *Poezia pașoptistă și Modernismul* pentru manualul destinat clasei a IX-a, *Limba și literatura română* (Editura Constelații, București), care a primit avizul favorabil al Consiliului Național pentru Aprobarea Manualurilor, dar nu și pe cel al Ministerului de resort, neputând intra oficial în circuit, decât ca manual auxiliar. Tot în 2001, publică cel de-al doilea volum personal, *Popasuri critice* (cu o postfață de Petre Isachi și tabel cronologic de Eugen Budău, Editura Psyhelp, Bacău), iar peste patru ani va iniția, împreună cu regretatul Alexandru Deșliu, seria „Scriitori vrânceni contemporani”, în care publică, în tandem, la Editura Pallas din Focșani, volumele *Virgil Huzum* (2005) și *Ion Larian Postolache* (2006). După dispariția bunului său prieten, continuă opera începută, publicând la aceeași editură, în nume propriu de data aceasta, al treilea volum al seriei, *Florin Muscalu* (2007), iar la Editura Terra (Focșani, 2009), cel de-al patrulea tom: *Dumitru Ioan Denciu*. La acestea se adaugă volumul *Tablete de duminică* (Editura Pallas Athena, Focșani, 2008), dar corolarul activității sale de critic literar îl constituie, cel puțin până acum, sinteza *Scriitori vrânceni de ieri și de azi* (Editura Ziggotto, Galați, 2011), care a stârnit numeroase controverse, mai ales printre cei vizați de acida sa pană. Ei i se alătură cea de a treia carte de critică, *Anamneze necesare* (Editura Rafet, Râmnicu-Sărat, 2012), distinsă cu Premiul „Dumitru Pricop” pentru critică al Festivalului Internațional de Creație Literară „Titel Constanti-

nescu” (2012) și, postum, volumele *Confesiuni provocate* (Editura Nico, 2013), scris în colaborare cu Rodica Lăzărescu, *Editoriale* (2013) și *Arcade critice* (2014), ambele, Editura Pallas Athena. Și-a valorificat, totodată, experiența redacțională, fiind succesiv redactor al revistei băcăuane *13 Plus* (1998-2001), redactor-șef al revistei focșanene *Oglinda literară* (2002 - 2003), redactor (2004-2007) și redactor-șef (2008-2013) al celeilalte reviste ce apare la Focșani, *Pro Saeculum*. În calitatea sa de critic nu a refuzat nici tinerii scriitori care i-au

cerut opinia, scriind prefete la volume semnate de Georgeta Mocanu, Teodora Bratu, Ioana Alexandru, Monica Goia, Ruxandra Horodinschi, Andreea Dumitru, Andra Rotam și Ana-Maria Cornilă, fiind la rândul lui inclus cu un text critic în volumul *O antologie literară* (Editura Valman, Râmnicu-Sărat, 2007). Recunoscându-i-se valoarea operei sale critice, în 2001 a fost primit ca membru în Asociația Scriitorilor Profesioniști, iar în martie 2008 și în Uniunea Scriitorilor din România, activând în filiala acesteia de la Bacău.

Constantin Ciosu - 80

N, 29 septembrie 1938, în Moinești, județul Bacău. **Caricaturist**. Este fiul Elenei (n. Olaru), casnică, și al funcționarului Adrian Ciosu. A copilărit în orașul natal, începându-și studiile în 1945, la Școala Primară din localitate și absolvind, în 1958, cursurile Liceului Teoretic (în prezent, Spiru Haret). În liceu, a avut șansa să-i cadă în mână o revistă *Urzica* și, fascinat de cele descoperite, a realizat primele caricaturi, debutând în paginile prestigioasei publicații la 28 februarie 1953. S-a îndrăgostit pentru totdeauna de acest domeniu, ajungând azi unul dintre cei mai mari caricaturiști ai lumii. După o experiență de contabil la Oficiul Bunuri Comune din Moinești (1958-1960) și efectuarea stagiului militar, s-a numărat printre studenții Facultății de Arte Plastice a Institutului Pedagogic din Cluj-Napoca (1962-1964), unde i-a avut ca profesori, între alții, pe Leonid Elaș și Alfred Grieb. Repartizat, la absolvire, în învățământ, a lucrat numai ca profesor de desen, mai întâi la Liceele Nr. 1 și 3 din Bacău (1964-1975), apoi, din 1976, până la pensionare (2000), la Școala Generală Nr. 5 din urbea lui Bacovia. A continuat să deseneze și să picteze, expunând lucrări de pictură, afișe și caricatură, iar în paralel a publicat desene și caricaturi în presă, optând în cele din urmă doar pentru caricatură. Expozițional a debutat pe 8 decembrie 1966, când publicul Galeriilor de Artă din Bacău a avut prilejul să-i remarce ta-

lentul și aciditatea peniței, această primă expoziție personală fiind urmată de alte 11 vernisaje similare: Teatrul Bacovia (1968, 1969, 1970), Galeriile de Artă (1972, 1999), Galeria Flacăra Iașiului (1974), Galeria Satirei și Umorului „Paradox” Galați (2003); Galeria de Artă Urziceni (2007), Galeria din Pod Brăila (2008), Muzeul de Artă Craiova (2010) și Romexpo-Gala Viața Medicală București (2011). La acestea s-au adăugat expozițiile de grup de la Suceava (1974), Bacău (1989), Iași, Galați, Brăila, Huși (2000) și București (2008, 2011), dar și prezențele în cadrul expozițiilor naționale vernisate la Bacău, Iași, Suceava, Petroșani, Târgu Mureș, Brăila, Galați, Focșani, Vaslui, Tulcea, Timișoara, Deva, București, Gura Humorului, Urziceni, Bistrița și Constanța. Remarcat peste tot în lume, a vernisat expoziții personale la Skopje (Macedonia, 1975) și Saint-Just-Lemartel (Franța, 2011), cele mai bune caricaturi ale sale figurând și în expozițiile internaționale deschise la Skopje (Macedonia), Gabrovo (Bulgaria), Liubliana (Slovenia), Novisad, Belgrad (Serbia), Ancona, Vercelli, Tolentino, Bordighera, Pescara, Asti (Italia), Montreal (Canada), Istanbul, Ankara, Aksehir, Bursa (Turcia), Atena, Rodos (Grecia), Knokke-Heist, Beringen, Kruishoutem (Belgia), Legnica, Varșovia (Polonia), Tokyo (Japonia), Daejeon (Coreea), Presov (Slovacia), Teheran (Iran), Taipei (Taiwan),